

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci v Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Jana Dvořáka a soudců Aleše Korejtky a Petry Venclové, ve věci

žalobkyně: **Obec Desná**
se sídlem Desná 100, 570 01 Litomyš,
zastoupená advokátkou Janou Zwyrtek Hamplovou
se sídlem Olomoucká 261/36, 789 85 Mohelnice

proti
žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**
se sídlem Komenského nám. 125, 530 02 Pardubice

za účasti: **L. J.**
zastoupená advokátem Petrem Stejskalem
se sídlem Malé náměstí 125/16, 500 03 Hradec Králové

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 5. 2019, č. j. KrÚ - 34993/3/2019/OMSŘI/Dr, sp. zn. SpKrÚ 898/2019,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osobě zúčastněné na řízení se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

1. Na části pozemku ve vlastnictví obce x, který je v katastru nemovitostí evidován jako pozemková parcela č. X v k. ú. x (druh pozemku: ostatní plocha, způsob využití: ostatní komunikace), zbudovali manželé J. v letech 1996 - 1997 část nové opěrné zdi, jež nahradila stavebně nevyhovující starší opěrnou zeď. Jedná se o tuto stavbu (zdroj fotografie: mapy.cz):
[anonymizováno]
2. Opěrná zeď je rozsáhlou a zachovalou stavbou, jejíž realizace byla nepochybně finančně nákladná. Opěrná zeď brání sesouvání svahu, na němž stojí nemovitosti ve vlastnictví osoby zúčastněné na řízení a dalších osob, a současně chrání přilehlou veřejně přístupnou pozemní komunikaci, do jejíhož tělesa nijak nezasahuje (a prima vista nebrání užívání této pozemní komunikace). Stavba opěrné zdi byla uskutečněna bez územního rozhodnutí a bez stavebního povolení. Jednalo se tak o stavbu nepovolenou. Stavebníci si též byli při stavbě vědomi toho, že přinejmenším z části staví opěrnou zeď na cizím pozemku - na pozemku ve vlastnictví obce Desná. Byl si toho vědomi tehdejší starosta obce Desná Stanislav Novák, avšak obec Desná žádné výhrady proti stavbě neměla. Stavebníci totiž měli se starostou obce Desná dohodnuto, že následně smluvně upraví vzájemné vlastnické vztahy. Tomu odpovídá i smlouva o prodeji mj. předmětné části pozemku ze dne 25. 9. 2000, schválená Zastupitelstvem obce Desná, a souhlas stavebního úřadu s rozdělením pozemku. K zamítnutí následného návrhu na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí podle výše zmíněné smlouvy došlo jen proto, že jeden z dotčených pozemků byl zatížen věcným břemenem, což vylučovalo jeho sloučení s částí pozemku ve vlastnictví obce Desná. Obec Desná tedy prokazatelně v minulosti měla v úmyslu předmětnou část pozemku [evidovaného v katastru nemovitostí jako pozemková parcela č. X v k. ú. x (dále též „pozemek p. č. X v k. ú. x“)] zastavěnou opěrnou zdí stavebníkům prodat, což stavebníky utvrdilo (dobrá víra) v tom, že obec Desná se stavbou opěrné zdi souhlasí. Výhrady začala obec Desná uplatňovat až po 15 letech (!) od dokončení stavby.
3. Dne 24. 7. 2013 zahájil věcně a místně příslušný stavební úřad (Městský úřad Litomyšl) dle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v rozhodném znění (dále též „stavební zákon“), řízení o odstranění stavby. Současně v souladu s § 129 odst. 2 stavebního zákona poučil osobu zúčastněnou na řízení o možnosti podat žádost o dodatečné povolení stavby. Osoba zúčastněná na řízení dne 12. 8. 2013 podala žádost o dodatečné povolení předmětné stavby. Stavební úřad tedy v souladu s § 129 odst. 2 stavebního zákona řízení o odstranění stavby přerušil a vedl řízení o žádosti o dodatečné povolení stavby. Vzhledem k tomu, že žádost o dodatečné povolení stavby nebyla úplná, vyzval stavební úřad osobu zúčastněnou na řízení, aby stavebnímu úřadu prokázala existenci vlastnického práva k pozemku p. č. X v k. ú. x nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku p. č. X v k. ú. x.
4. Osoba zúčastněná na řízení se (společně s M. J.) obrátila na civilní soud s návrhem na uspořádání poměrů mezi vlastníkem pozemku (obcí Desná) a vlastníkem stavby ve smyslu § 135c odst. 3 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. Návrhu bylo vyhověno a rozsudkem Okresního soudu ve Svitavách ze dne 28. 8. 2017, č. j. 6 C 222/2014-263, ve

spojení s rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 6. 2. 2018, č. j. 22 Co 203/2016-302, byla za náhradu stanovenou znaleckým posudkem (48 000 Kč) zřízena služebnost odpovídající právu každého vlastníka pozemkových parcel č. X a č. X v k. ú. x mít umístěnu stavbu části opěrné zdi na pozemku p. č. X v k. ú. x, a to v rozsahu geometrického plánu číslo 208-81/2015, vyhotoveného Geodetickou kanceláří – H. H. Soudy přihlédly k tomu, že odstraněním opěrné zdi by došlo nejen k znehodnocení materiální hodnoty představované touto zdí, ale vniklo by značné riziko vážného poškození jak pozemků a staveb stavebníků, tak i samotné pozemní komunikace na pozemku p. č. X v k. ú. x. Postavením opěrné zdi nevznikla obci Desná ani osobám užívajícím pozemní komunikaci žádná závažná újma, neboť opěrná zeď do vlastní pozemní komunikace nijak nezasahuje ani netvoří pevnou překážku ve smyslu § 29 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pozemních komunikacích“). Pozemní komunikace plnila svoji funkci v plném rozsahu i mnoho let po zřízení opěrné zdi, aniž by proti stavbě opěrné zdi kdokoli vznášel námitky. Soudy zohlednily rovněž to, že stavebníci věděli, že z převážné části staví na cizím pozemku, avšak toho si byla vědoma i obec Desná, a nejen, že proti stavbě nezakročila, nýbrž dokonce činila kroky k nápravě právního stavu věci prodejem části pozemku p. č. X v k. ú. x. Výhrady obce Desná vznášené po cca 15 letech od dokončení opěrné zdi soudy vyhodnotily jako snahu o nikoliv konstruktivní řešení problému. Z těchto důvodů soudy nepřistoupily k odstranění stavby. Zeď ani nepřikázaly do vlastnictví obce Desná, neboť nebyl dán její souhlas s takovým postupem. Za této situace soudy přistoupily ke zřízení věcného břemene k zastavěné části pozemku p. č. X v k. ú. x ve prospěch každého vlastníka pozemkových parcel č. X a č. X v k. ú. x. Závěry nalézacích soudů aproboval jak Nejvyšší soud (srov. usnesení ze dne 18. 9. 2018, sp. zn. 22 Cdo 2142/2018), tak Ústavní soud (srov. usnesení ze dne 6. 8. 2019, sp. zn. II. ÚS 4002/18).

5. Osoba zúčastněná na řízení tak získala občanskoprávní titul k umístění stavby na části pozemku p. č. X v k. ú. x [§ 110 odst. 2 písm. a) stavebního zákona].
6. Osoba zúčastněná na řízení dále předložila stavebnímu úřadu závazné stanovisko věcně a místně příslušného silničního správního úřadu (Městského úřadu Litomyšl, odboru místního a silničního hospodářství). Silniční správní úřad vyslovil souhlas s dodatečným povolením stavby opěrné zdi, neboť stavba opěrné zdi nezasahuje do tělesa pozemní komunikace ani do jejího průjezdního profilu (nevytváří tedy pevnou překážku ve smyslu § 29 zákona o pozemních komunikacích).
7. Vzhledem k tomu, že osoba zúčastněná na řízení prokázala, že předmětná stavba
 - a) není umístěna v rozporu s cíli a úkoly územního plánování, politikou územního rozvoje, s územně plánovací dokumentací a s územním opatřením o stavební uzávěře nebo s územním opatřením o asanaci území nebo s předchozími rozhodnutími o území,
 - b) není prováděna či provedena na pozemku, kde to zvláštní právní předpis zakazuje nebo omezuje,
 - c) není v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu nebo s veřejným zájmem chráněným zvláštním právním předpisem,

jak to vyžaduje § 129 odst. 3 stavebního zákona, stavební úřad postupoval v souladu s § 129 odst. 2 stavebního zákona a rozhodnutím ze dne 19. 11. 2018, č. j. MěÚ Litomyšl 100805/2018, sp. zn. SZ MěÚ, dodatečně stavbu opěrné zdi (u čp. X v obci Desná) na

pozemcích evidovaných v katastru nemovitostí jako p. p. č. X a p. p. č. X v k. ú. x (dále též „předmětná stavba“) povolil. Následné odvolání obce Desná žalovaný [poté, co si v souladu s § 149 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“), vyžádal potvrzení nebo změnu závazného stanoviska Městského úřadu Litomyšl, odboru místního a silničního hospodářství (silničního správního úřadu)] rozhodnutím ze dne 6. 5. 2019, č. j. KrÚ - 34993/3/2019/OMSŘI/Dr, sp. zn. SpKrÚ 898/2019, zamítl a rozhodnutí Městského úřadu Litomyšl ze dne 19. 11. 2018, č. j. MěÚ Litomyšl 100805/2018, sp. zn. SZ MěÚ, potvrdil.

8. Proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 5. 2019, č. j. KrÚ - 34993/3/2019/OMSŘI/Dr, sp. zn. SpKrÚ 898/2019, podala obec Desná (dále též „žalobkyně“) žalobu, v níž namítala, že žalobou napadené rozhodnutí je nezákonné, jelikož dodatečným povolením předmětné stavby *„dochází k faktickému vyvlastnění“* (navíc *„v neprospěch veřejnoprávního subjektu, kterým obec je“*), *„neboť obec o pozemek trvale přichází“*. Vzhledem k okolnostem, za nichž byla předmětná stavba zbudována, je též dodatečné povolení stavby nemravné a přístup stavebního úřadu podporuje *„právní anarchii“*, protože se *„jednalo o vědomě neoprávněnou stavbu“*. Žalobkyně též poukázala na to, že předmětná stavba je v rozporu s § 29 zákona o pozemních komunikacích povolována na pozemní komunikaci, čímž je *„dotčen veřejný zájem na existenci“* pozemní komunikace. Dle žalobkyně stavební úřad nepřihlédl ani k tomu, že *„daná černá stavba vyvolala nutnost postavit na druhé straně opěrnou zeď, aby místní komunikace mohla sloužit svému účelu, tedy vyvolala neúměrné výdaje obce“*. V neposlední řadě žalobkyně vyjádřila přesvědčení, že žalovaný postupoval protiprávně, když řízení nepřerušil do rozhodnutí Ústavního soudu o její stížnosti proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 9. 2018, č. j. 22 Cdo 2142/2018-329, jímž bylo jako nepřipustné podle § 243c odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „o. s. ř.“), odmítnuto dovolání žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 6. 2. 2018, č. j. 22 Co 203/2016-302. Ze všech výše uvedených důvodů by dle žalobkyně mělo být žalobou napadené rozhodnutí zrušeno a věc by měla být žalovanému vrácena k dalšímu řízení.
9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě (jež není třeba podrobně rekapitulovat, neboť jeho obsah účastníci znají, nadto v řízení byl žalovaný úspěšný, přičemž v odůvodnění rozsudku je třeba vypořádat základní námitky toho účastníka, kterému soud za pravdu nedal) setrval na závěrech obsažených v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, které je dle jeho názoru věcně správné a zákonné, a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
10. Osoba zúčastněná na řízení podpořila procesní stanovisko žalovaného.
11. Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále též „s. ř. s.“) žalobou napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
12. Pokud jde o první okruh námitek, soud zdůrazňuje, že žalobou je napadáno rozhodnutí o dodatečném povolení stavby, nikoliv rozhodnutí civilního soudu, jímž bylo za náhradu omezeno vlastnické právo žalobkyně a zřízena služebnost odpovídající právu každého vlastníka pozemkových parcel č. X a č. X v k. ú. x mít umístěnu stavbu části opěrné zdi na pozemku p. č. X v k. ú. x, a to v rozsahu geometrického plánu číslo 208-81/2015, vyhotoveného Geodetickou kanceláří – H. H. Dodatečným povolením předmětné stavby

nebylo omezeno vlastnické právo žalobkyně k pozemku p. č. X v k. ú. x, k tomu došlo rozsudkem Okresního soudu ve Svitavách ze dne 28. 8. 2017, č. j. 6 C 222/2014-263, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 6. 2. 2018, č. j. 22 Co 203/2016-302. Správní orgány byly v řízení o dodatečném povolení stavby rozsudkem civilních soudů vázány (§ 159a odst. 3 o. s. ř.) a musely vycházet z toho, že osoba zúčastněná na řízení je z hlediska občanskoprávního oprávněna mít umístěnu stavbu části opěrné zdi na pozemku p. č. X v k. ú. x [§ 110 odst. 2 písm. a) stavebního zákona]. Pokud tedy žalobkyně v žalobě proti rozhodnutí o dodatečném povolení stavby nařiká, že „*dochází k faktickému vylastnění*“, „*neboť obec o pozemek trvale přichází*“, pak - lakonicky řečeno - pláče na špatném hrobě. Tyto námitky totiž měly být uplatněny v řízení, v němž bylo rozhodováno o návrhu na uspořádání poměrů mezi vlastníkem pozemku a vlastníkem stavby ve smyslu § 135c odst. 3 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále též „obč. zák.“). Žalobkyně je také uplatnila a obecné soudy (Okresní soud ve Svitavách, Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích, Nejvyšší soud) i Ústavní soud je shledaly nedůvodnými. Soud proto v zájmu hospodárnosti v podrobnostech odkazuje na odůvodnění rozsudku Okresního soudu ve Svitavách ze dne 28. 8. 2017, č. j. 6 C 222/2014-263, rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 6. 2. 2018, č. j. 22 Co 203/2016-302, rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 10. 5. 2017, sp. zn. 22 Cdo 5780/2016, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 9. 2018, č. j. 22 Cdo 2142/2018-329, a usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 8. 2019, sp. zn. II. ÚS 4002/18 (obsah všech výše zmiňovaných rozhodnutí je účastníkům řízení i osobě zúčastněné na řízení znám), a stručně opakuje následující:

13. Ústavní soud v minulosti opakovaně dospěl k závěru, že právní úprava vypořádání neoprávněné stavby podle § 135c obč. zák. je ústavně konformní, ba dokonce Listinou základních práv a svobod předvídaná, neboť řeší kolizi vlastnických práv dotčených subjektů a dalších právem chráněných hodnot. Prioritní je ochrana vlastnických práv majitele pozemku, na druhé straně je v zájmu společnosti, aby při posuzování případů tzv. neoprávněných staveb nedocházelo ve vztahu ke stavebníkovi k nadměrně tvrdým, a tedy obecně neakceptovatelným řešením. Způsob vypořádání mezi vlastníky stavby a pozemku se musí vždy odvíjet od konkrétních okolností každého případu (srov. nález Ústavního soudu ze dne 25. 1. 2015, sp. zn. III. ÚS 455/03, či usnesení téhož soudu ze dne 6. 9. 2016, sp. zn. II. ÚS 2818/16). Z odůvodnění nálezu Ústavního soudu ze dne 25. 1. 2015, sp. zn. III. ÚS 455/03, dále plyne, že veřejný zájem ve smyslu čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod nelze v obecné rovině spatřovat pouze v zájmu státu či státních institucí, ale rovněž v potřebě společnosti (spravedlivě) vymezit práva vlastníků při jejich vzájemné kolizi, jež nastává v případě tzv. neoprávněných staveb.
14. Byť zřízení věcného břemena představuje zásah do ústavně zaručeného práva vlastnit majetek, byly v dané věci dány okolnosti odůvodňující jeho legitimitu, jak konstatovaly civilní soudy, s jejichž hodnocením se správní soud ztotožňuje. Konkrétně je nutno zmínit skutečnost, že opěrná zeď brání sesouvání svahu, na němž stojí nemovitosti ve vlastnictví osoby zúčastněné na řízení a dalších osob. Opěrná zeď současně chrání přilehlou veřejně přístupnou pozemní komunikaci, do jejíhož tělesa nijak předmětná stavba nezasahuje (a zjevně nebrání užívání pozemní komunikace). Dále je to skutečnost, že byť stavebníci věděli, že staví z převážné části na cizím pozemku, byla si této činnosti vědoma i žalobkyně a podnikala spolu s právním předchůdcem osoby zúčastněné na řízení kroky k nápravě právního stavu prodejem části předmětného pozemku. Brojit proti stavbě začala žalobkyně

až po 15 letech od jejího dokončení. Sama žalobkyně pak souhlas k přikázání stavby do svého vlastnictví nedala. Za této situace nemá soud o legalitě a legitimitě civilními soudy zvoleného způsobu vypořádání vztahů mezi žalobkyní a osobou zúčastněnou na řízení sebemenších pochyb. Okolnost, že žalobkyně je právnickou osobou veřejného práva, je irelevantní, neboť v řízení před civilními soudy vystupovala jako subjekt práva soukromého. Nadto ani právo na samosprávu nemůže být vykládáno v tom smyslu, že by vlastnické právo obce nebylo možné omezit.

15. K tvrzení, že zřízením služebnosti došlo k faktickému trvalému odejmutí vlastnického práva, soud uvádí pouze to, že se zřízením služebnosti (věcného břemene) je vždy pojmově spojeno omezení v užívání té části pozemku, který je služebností (věcným břemenem) zatížen. Jestliže zákonná úprava výslovně předpokládá zřízení věcného břemene, nemohou důsledky s tím spojené představovat „protizákonný“ či dokonce „protiústavní zásah do vlastnických práv“, jak tvrdí žalobkyně (k tomu srov. již zmiňované usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 9. 2018 č. j. 22 Cdo 2142/2018-329).
16. Není též pravda, že by došlo k „faktickému vyvlastnění“, neboť věcné břemeno (služebnost) nebylo zřízeno na základě žádného veřejnoprávního zákona umožňujícího vyvlastnění ve veřejném zájmu v souvislosti s výkonem veřejné moci, ale na základě občanského zákoníku v rámci řešení soukromoprávního sporu. Tento náhled sdílí i Ústavní soud [srovnej např. usnesení Ústavního soudu ze dne 25. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1317/17]. Ostatně Ústavní soud v odůvodnění usnesení ze dne 6. 8. 2019, sp. zn. II. ÚS 4002/18, ve věci stěžující si žalobkyně konstatoval (bod 11), že „právo stěžovatelky vlastnit majetek nebylo zasaženo“.
17. Souhlasit nelze ani s názorem žalobkyně, že vzhledem k okolnostem, za nichž byla předmětná stavba zbudována, je dodatečné povolení stavby nemravné. Naopak jako nekorektní je třeba hodnotit postup žalobkyně, která o předmětné stavbě prokazatelně věděla a nejen, že proti stavbě nezakročila, ale dokonce činila i kroky k nápravě právního stavu věci prodejem části předmětného pozemku (k převodu vlastnického práva nedošlo pouze z formálních důvodů), přičemž výhrady začala žalobkyně vznášet až cca 15 let od realizace finančně nákladné stavby, aniž by přesvědčivě vysvětlila, co ji vedlo k zásadní změně stanoviska.
18. Odmítnout je nutno i tezi žalobkyně, že přístup stavebního úřadu podporuje „právní anarchii“. Účelem řízení o odstranění stavby vedeného podle § 129 odst. 1 stavebního zákona je uvedení právního a skutečného stavu do souladu se stavem existujícím před provedením stavby. Řízení o odstranění stavby zahajuje z úřední povinnosti stavební úřad. Ten také odpovídá za úplnost skutkových zjištění nezbytných k prokázání existence zákonných předpokladů k vydání rozhodnutí o nařízení odstranění stavby. Odstranění stavby jako důsledek nezákonného stavu však z vůle zákonodárce není nezvratný. Vtělením § 129 odst. 2 do stavebního zákona zákonodárce umožnil, aby nezákonně realizované stavby byly za splnění v zákoně stanovených podmínek dodatečně povoleny. Tyto podmínky jsou vymezeny v § 129 odst. 3 stavebního zákona. Pokud tedy stavební úřad postupuje v souladu s výše zmíněnými ustanoveními stavebního zákona, nepodporuje „právní anarchii“, nýbrž plní povinnosti uložené mu zákonem. Skutečnost, že stavba byla realizována vědomě bez příslušných povolení, není sama o sobě důvodem pro zamítnutí žádosti o dodatečné povolení stavby (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2019, č. j. 3 As 311/2017 – 31, bod 24).

19. Pro úplnost je možno na tomto místě dodat, že pokud je žalobkyně nespokojena s právní úpravou dodatečného povolování staveb, může se obrátit se svými podněty na zákonodárce, který je jediný oprávněn možnost dodatečného povolení stavby omezit či dodatečné povolení stavby vůbec nepřipustit.
20. Soud nemohl přisvědčit ani námitce, že předmětná stavba je v rozporu s § 29 zákona o pozemních komunikacích povolována na pozemní komunikaci. Nejen z fotodokumentace založené ve správním spise (a z fotografie sub 1), ale především z řádně odůvodněných závazných stanovisek silničních správních úřadů [jejichž věcnou správnost není soud oprávněn přezkoumávat (k tomu srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2017, č. j. 10 As 89/2017 – 38, bod 35, a ze dne 17. 3. 2017, č. j. 2 As 230/2016-65, bod 40)], proti nimž žalobkyně v žalobě nic konkrétního nenamítala, jasně plyne, že předmětnou stavbu nelze považovat za pevnou překážku. Předmětná stavba nezasahuje do tělesa pozemní komunikace ani do jejího průjezdního profilu a nijak nebrání veřejnosti v užívání pozemní komunikace (ostatně pozemní komunikace plnila svoji funkci mnoho let po zřízení opěrné zdi, aniž by proti stavbě opěrné zdi kdokoli vznášel výhrady). „Veřejný zájem na existenci“ pozemní komunikace tak nebyl dodatečným povolením předmětné stavby nijak dotčen. K obdobným závěrům ostatně dospěly i soudy rozhodující o uspořádání poměrů mezi vlastníkem pozemku a vlastníkem stavby ve smyslu § 135c odst. 3 obč. zák., na jejichž rozhodnutí soud v podrobnostech odkazuje.
21. Tvzení žalobkyně, že „daná černá stavba vyvolala nutnost postavit na druhé straně opěrnou zeď, aby místní komunikace mohla sloužit svému účelu, tedy vyvolala neúměrné výdaje obce“, nebylo nijak prokázáno. Opět pouze pro úplnost soud dodává, že Okresní soud ve Svitavách v odůvodnění rozsudku ze dne 28. 8. 2017, č. j. 6 C 222/2014-263, uvedl, že ze znaleckého posudku znalce Jungera i ze závěrů místního ohledání provedeného okresním soudem plyne, že předmětná stavba nevyvolala nutnost postavit na druhé straně pozemní komunikace opěrnou zeď.
22. Jako nedůvodnou vyhodnotil soud i námitku žalobkyně, že žalovaný postupoval protiprávně, když řízení nepřerušil do rozhodnutí Ústavního soudu o její stížnosti proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 9. 2018, č. j. 22 Cdo 2142/2018-329, jímž bylo jako nepřípustné podle § 243c odst. 1 o. s. ř. odmítnuto dovolání žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 6. 2. 2018, č. j. 22 Co 203/2016-302.
23. Podle ustanovení § 72 odst. 1 písm. a) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zák. č. 182/1993 Sb.“), ústavní stížnost je oprávněna podat fyzická nebo právnická osoba podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy, jestliže tvrdí, že pravomocným rozhodnutím v řízení, jehož byla účastníkem, opatřením nebo jiným zásahem orgánu veřejné moci (dále jen „zásah orgánu veřejné moci“) bylo porušeno její základní právo nebo svoboda zaručené ústavním pořádkem (dále jen „ústavně zaručené základní právo nebo svoboda“). Ústavní stížnost lze podat ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí o posledním procesním prostředku, který zákon stěžovateli k ochraně jeho práva poskytuje; takovým prostředkem se rozumí řádný opravný prostředek, mimořádný opravný prostředek, vyjma návrhu na obnovu řízení, a jiný procesní prostředek k ochraně práva, s jehož uplatněním je spojeno zahájení soudního, správního nebo jiného právního řízení (§ 72 odst. 3 zák. č. 182/1993 Sb.). Byl-li mimořádný opravný prostředek orgánem, který o něm rozhoduje, odmítnut jako nepřípustný z důvodů

závisejících na jeho uvážení, lze podat ústavní stížnost proti předchozímu rozhodnutí o procesním prostředku k ochraně práva, které bylo mimořádným opravným prostředkem napadeno, ve lhůtě dvou měsíců od doručení takového rozhodnutí o mimořádném opravném prostředku (§ 72 odst. 4 zák. č. 182/1993 Sb.).

24. Z citovaného ustanovení § 72 odst. 1 zák. č. 182/1993 Sb. vyplývá, že ústavní stížnost, kterou lze za podmínek uvedených v tomto ustanovení napadnout též rozhodnutí vydané v občanském soudním řízení, může směřovat jen proti rozhodnutí soudu, které již nabylo právní moci. Protože podáním ústavní stížnosti – stejně jako podáním mimořádného opravného prostředku - nedochází k suspenzi právní moci napadeného rozhodnutí, znamená to mimo jiné, že řízení se pokládá dnem právní moci rozhodnutí za skončené, i když rozhodnutí má být (v budoucnu) přezkoumáno Ústavním soudem na základě podané ústavní stížnosti. Lze proto poukazovat na to, že občanské soudní řízení (navzdory podané ústavní stížnosti) již neprobíhá, že pravomocné soudní rozhodnutí je (i když bylo napadeno ústavní stížností) závazné pro účastníky řízení, popřípadě též pro další osoby, stanoví-li to zákon, a v tomu odpovídajícím rozsahu též pro všechny orgány, a že v jiném řízení je možné z něho vycházet. Kdyby bylo cestou ústavní stížnosti zrušeno [srov. § 82 odst. 3 písm. a) zákona č. 182/1993 Sb.] a kdyby věc byla v novém rozhodnutí vyřešena jinak, může být v jiném řízení, v němž z něho soud nebo jiný orgán vycházel a v němž na něm založil své rozhodnutí, zjednána náprava pomocí obnovy řízení (§ 100 odst. 1 písm. b) správního řádu; § 228 odst. 1 písm. a) o. s. ř.]. Ke shodným závěrům dospěl již před drahnou dobou i Nejvyšší soud (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 9. 2013, sp. zn. 21 Cdo 3399/2013).
25. K přerušení řízení o dodatečném povolení stavby tedy nebyl žádný (natož zákonný) důvod.
26. Lze tedy uzavřít, že základní žalobní námitky nebyly důvodné, a proto soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I).
27. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario). Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o žalobě příslušelo, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo (výrok II).
28. Osobě zúčastněné na řízení pak soud neukládal žádnou povinnost, s níž by byly spojeny náklady, nenastaly ani okolnosti zvláštního zřetele hodné, na jejichž základě by jí měla být přiznána náhrada nákladů dalších (§ 60 odst. 5 s. ř. s.; za okolnosti zvláštního zřetele hodné nelze považovat okolnosti uvedené osobou zúčastněnou na řízení v podání ze dne 10. 1. 2020). Proto osobě zúčastněné na řízení náhradu nákladů řízení soud nepřiznal (výrok III).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost (mimořádný opravný prostředek) ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 14. ledna 2020

Jan Dvořák v. r.
předsedu senátu